

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Borek szlachecki, Ochodza, Facimiech, Żelczyna, Gołuchowice, Krzecim i Polanka Haller z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi i c. k. Starostwa Wadowickiego a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i c. k. Starostwa w Podgórzu.

Wysoki Sejmie!

Gminy Borek szlachecki, Ochodza, Facimiech, Żelczyna, Gołuchowice, Krzecim i Polanka Haller, wraz z obszarami dworskimi tych gmin, starają się o wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwaryi i c. k. Starostwa Wadowickiego, dokąd obecnie należą, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i c. k. Starostwa w Podgórzu, i w tym względzie wniosły w ciągu roku 1896 petycję do Wydziału krajowego, Ministerstwa i Namiestnictwa.

Zarządzone przez Wydział krajowy i c. k. Sąd wyższy w Krakowie dochodzenie, wykazało, że petycje tych gmin i dotyczących obszarów dworskich zasługują ze wszelkich miar na poparcie i uwzględnienie; położenie bowiem geograficzne tych gmin w stosunku do Skawiny nierównie jest korzystniejsze od położenia ich w stosunku do Kalwaryi; podczas gdy odległość ich od Skawiny wynosi wedle urzędowych wykazów tylko od 3 do 9·3 km. to odległość ich do Kalwaryi siedziby Sądu powiatowego wynosi od 14·6 km. do 17·6 km.

Z Kalwaryą łączą je tylko drogi gminne górzyste i uciążliwe w czasie śniegów i pory słotnej trudne do przebycia, zaś z Skawiną bity gościniec rządowy, do Oświęcimia prowadzący, wzdłuż którego prawie wszystkie te gminy są położone.

Bliskość Skawiny połączonej z temi gminami dobrze utrzymanym i w każdej porze roku łatwym do przebycia gościńcem, sprawia, że ludność tych gmin wszystkimi interesami ekonomicznymi dąży ku Skawinie, tam bowiem uczęszcza na jarmarki i targi, tam pozbywa swe produkty i ziemiopłody, i załatwia wszelkie swe sprawunki i potrzeby domowe, podczas gdy do Kalwaryi z powodu utrudnionej komunikacji mieszkańcy tych gmin udają się jedynie w sprawach sądowych, zaś z załatwieniem innych spraw w Starostwie lub Radzie powiatowej udawać się muszą do Wadowic, przeto aż do 3 miejscowości udawać się muszą z załatwieniem swych spraw, co połączone jest dla nich ze stratą czasu i znacznymi kosztami.

Z przyłączenia tych gmin do okręgu sądu powiatowego w Skawinie, obok dogodności i materyalnych korzyści wyniknie jeszcze dla nich ta korzyść, że przez to przejdą one także do urzędu podatkowego w Skawinie i Starostwa w Podgórzu.

Wszystkie władze mianowicie: Starostwo, Wydział powiatowy i władze sądowe jak sądy powiatowe w Kalwaryi i Skawinie, sąd obwodowy w Wadowicach, Sąd krajowy oraz

wyższy Sąd krajowy w Krakowie, wreszcie krajowa Dyrekcyja Skarbu we Lwowie oświadczyły się za uwzględnieniem petycyi powyższych gmin, uznając podane powyżej powody jako zupełnie słuszne i uzasadnione.

Wedle zdania władz sądowych za tem wyłączeniem obok względów przeważnie ekonomicznych dotyczących wyłącznie mieszkańców tych gmin, przemawiają także względy sądowo-administracyjne.

Okręg sądu powiatowego w Kalwaryi bowiem składa się obecnie z 45 gmin katastralnych i 32190 ludności, podczas gdy okręg sądu powiatowego w Skawinie liczy tylko 28 gmin i 16335 mieszkańców.

Okręg sądowy w Kalwaryi jest więc w porównaniu z okręgiem sądowym w Skawinie za obszerny, co jest przyczyną, że załatwianie spraw sądowych w tym sądzie powiatowym nie odbywa się zawsze z pośpiechem, jakiego ustawy wymagają, gdyż systemizowany personal nie stoi w odpowiednim stosunku do znacznego stanu agend tegoż sądu.

Również względy na zaprowadzenie procedury cywilnej, która znaczne powiększenie czynności przy sądach powiatowych za sobą pociągnie, przemawiają za zmniejszeniem okręgu sądowego w Kalwaryi a powiększeniem okręgu sądowego w Skawinie; wreszcie oznajmiło Prezydium sądu obwodowego w Wadowicach, że zmiany, jakie będzie potrzeba zaprowadzić w księgach gruntowych, nie następują takich przeszkód, których usunięcie natrafiałoby na trudności.

Ponieważ więc wydzielenie w mowie będących gmin z okręgu sądowego w Kalwaryi a przydzielenie do okręgu sądowego w Skawinie leży tak w interesie tych gmin, jakoteż administracyi sądowej, i gdy za tem oświadczyły się wszystkie w tym względzie kompetentne władze, Wydział krajowy wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z 11. czerwca 1868. r. Nr. 50 D. u. p. udziela c. k. Rządowi opinię, iż wydzielenie gmin Borek szlachecki, Ochodzy, Facimiech, Żelczyna, Gołuchowice, Krzęcina i Polanki Haller z okręgu c. k. sądu powiatowego w Kalwaryi i c. k. Starostwa w Wadowicach a przydzielenie ich do okręgu c. k. sądu powiatowego w Skawinie i c. k. Starostwa w Podgórzu, leży w interesie mieszkańców tych gmin jakoteż administracyi sądowej.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 4. Grudnia 1896.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Damian Sawczak w. r.

Członek Wydziału krajowego.